

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, e-mail: spvr@rada.gov.ua

---

Верховна Рада України

ВИСНОВОК

щодо проектів Законів України

«Про внесення змін до статті 86 Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо накопичувальної професійної пенсійної системи» (реєстр. № 4408) та

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збалансування пенсійної системи» (реєстр. № 4408-1)

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на своєму засіданні 06 жовтня 2021 року (протокол №90), відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, розглянув проекти Законів України «Про внесення змін до статті 86 Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо накопичувальної професійної пенсійної системи» (реєстр. № 4408), поданий Кабінетом Міністрів України та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збалансування пенсійної системи» (реєстр. № 4408-1), поданий народними депутатами України Гривком С.Д. та іншими народними депутатами України, а також висновки центральних органів виконавчої влади.

Головним комітетом із розгляду цих проектів Закону визначено Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Основною метою законопроекту за реєстр.№ 4408, зокрема, є запровадження накопичувальної професійної пенсійної системи, яка буде складовою накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування (другий рівень системи пенсійного забезпечення в Україні).

При цьому, учасниками накопичувальної професійної пенсійної системи є:

працівники, зайняті повний робочий день на підземних роботах, на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці за списком № 1 – програма № 1;

працівники, зайняті на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці за списком № 2, та інші категорії осіб, які мають право на пенсію на пільгових умовах – програма № 2;

працівники, які згідно із колективним договором, угодою приймають участь в накопичувальній професійній пенсійній системі за професійною пенсійною програмою № 3 – добровільна участь.

Також цим законопроектом врегульовуються інші питання, пов'язані з отриманням пенсійних виплат з накопичувальної системи пенсійного страхування.

Крім того, законопроектами за реєстр. № 4408 та за реєстр. № 4408-1 пропонується змінити механізм відшкодування витрат Пенсійного фонду України на виплату та доставку пільгових пенсій працівникам, які зайняті на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці, шляхом встановлення підвищених ставок єдиного соціального внеску для роботодавців (згідно із законопроектом за реєстр. № 4408 – на 15 % за списком № 1 та на 7 % - за списком № 2; згідно із законопроектом за реєстр. № 4408-1 – на 10 % та на 5 % відповідно), а також запровадити механізм розстрочення існуючої заборгованості роботодавців перед Пенсійним фондом України по витратах на виплату і доставку пільгових пенсій вказаним особам на період до 60 календарних місяців.

Зважаючи на те, що згідно із положеннями законопроекту за реєстр. № 4408 платники єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (єдиного внеску), що використовують працю найманих працівників, які є учасниками накопичувальної професійної пенсійної системи за професійною пенсійною програмою № 3, зобов'язані сплачувати підвищену ставку єдиного внеску, реалізація норми цього законопроекту стосовно запровадження добровільної участі вказаних працівників у накопичувальній професійній пенсійній системі на умовах колективного договору (угоди) вимагатиме додаткових коштів державного та місцевих бюджетів для можливості сплати зазначеного внеску за працівників, що працюють на підприємствах і в організаціях бюджетної сфери та на підприємствах, які отримують фінансову допомогу з бюджету.

Стосовно запровадження підвищених ставок єдиного внеску відносно працівників, зайнятих на підземних роботах, роботах з особливо шкідливими та особливо важкими умовами праці за професійними пенсійними програмами № 1 та № 2, то вплив таких пропозицій на показники бюджету Пенсійного фонду України буде компенсовано внаслідок реалізації ініціативи щодо зміни механізму відшкодування витрат Пенсійного фонду України на виплату та доставку пільгових пенсій працівникам, які зайняті на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці, а саме скасування норми щодо сплати

підприємствами вказаних витрат на виплату і доставку пільгових пенсій, а також запровадження процедури розстрочення існуючої заборгованості роботодавців перед Пенсійним фондом України по вказаних витратах на період до 60 календарних місяців.

У пояснювальних записках до законопроектів зазначено, що реалізація їх положень не потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету. При цьому, у пояснювальній записці до законопроекту за реєстр. № 4408 зазначено, що за попередніми розрахунками, очікуваний обсяг надходжень на три наступні бюджетні періоди від сплати підвищеної ставки єдиного внеску разом із надходженнями від розстрочення сум заборгованості з відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій, які будуть спрямовані до Пенсійного фонду України, становитиме понад 19 млрд. грн. при очікуваних нарахуваннях до відшкодування витрат на виплату та доставку пільгових пенсій – 18,5 млрд. гривень. Таким чином, збалансованість надходжень із витратами Пенсійного фонду України із відшкодування пільгових пенсій зберігається.

В той же час, в порушення вимог частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та статті 91 Регламенту Верховної Ради України суб'єктами законодавчої ініціативи до законопроектів, прийняття яких призведе до зміни показників бюджету, не надано фінансово-економічних обґрунтувань (включаючи відповідних розрахунків) та пропозицій змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

У експертних висновках Міністерства фінансів України до даних законопроектів відмічено, що їх реалізація не потребуватиме додаткових видатків державного та місцевих бюджетів. При цьому, у висновку до законопроекту за реєстр. № 4408-1 Мінфін відмічає, що вважає доцільним за основу взяти проект закону за реєстр. № 4408.

Відповідно до вимог частини третьої статті 27 Бюджетного кодексу України, закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються не пізніше 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку планового бюджетного періоду, якщо ж ці Закони України або їх окремі положення приймаються після 15 липня року, що передує плановому – вводяться в дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

Зокрема, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку зазначено у висновку до законопроекту реєстр. № 4008 зазначено, що до початку запровадження професійної пенсійної системи має бути закладений фундамент для її надійного функціонування, встановлено високі вимоги до суб'єктів накопичувальної професійної пенсійної системи. Це зауваження не враховано, оскільки Прикінцевими положеннями проекту акта передбачається авторизація недержавних пенсійних фондів у порядку, визначеному Національною комісією

з цінних паперів та фондового ринку. Тобто відповідні вимоги будуть встановлені нею та діятимуть до початку сплати внесків до другого рівня системи пенсійного забезпечення.

За результатами розгляду, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, керуючись частиною першою статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частиною третьою статті 93 та статтею 94 Регламенту Верховної Ради України, розглянувши проекти Законів України «Про внесення змін до статті 86 Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо накопичувальної професійної пенсійної системи» (реєстр. № 4408), поданий Кабінетом Міністрів України та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збалансування пенсійної системи» (реєстр. № 4408-1), поданий народними депутатами України Гривком С.Д та іншими народними депутатами України, прийняв рішення рекомендувати повернути його суб'єктам права законодавчої ініціативи без включення до порядку денного та розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено члена Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Гривка С.Д.

Проекти постанов Верховної Ради України додаються.

Голова Комітету

Г. Третякова

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Третякова Галина Миколаївна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000002E093100E1118F00
Дійсний до: 25.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-30/3-2021/311345 від 07.10.2021

666895